

AKDENİZ'İN ZİRVESİ CERBE DENİZ MUHAREBESİ

Cerbe Deniz Muharebesiyle sonuçlanan İspanya Krallığı ile olan ilişkilerimizi ve savaşı muhabirlerimiz oldukça çetin şartlarda çalışarak bizlere şu şekilde aktarmıştır:

Aldığımız bazı bilgilere şu şekilde; “1538'de Preveze'de alınan yenilgi ve 1541'de İmparator Şarlken'in felaketle sonuçlanan Cezayir seferinin ardından Akdeniz'in önde gelen deniz güçlerine sahip olan İspanya ve Venedik devletleri, Osmanlılar ve müttefikleri olan korsanları kendilerine büyük birer tehdit olarak görmeye başladılar. Özellikle 1558'de Piyale Paşa'nın Balear Adaları'na saldırılar düzenlemesi ve Turgut Reis ile beraber İspanya'nın Akdeniz sahillerine saldırılar düzenlemesi üzerine, İspanya kralı II. Felipe, Papa IV. Paul'den Trablusgarp'ın Turgut Reis'ten geri alınması için yeni bir Haçlı donanması kurulmasına önayak olmasını istedi.

Bunun üzerine İspanya, Papalık Devleti, Malta, Ceneviz, Venedik ve Savoya Dükalığı'nın birleşmesi ile kurulan ve 100-150 parça gemi ve yaklaşık 30.000 kara askerinden oluşan bir armada hazırlandı. Donanmaya **Medina-Coeli** dukası *Jean de la Cerda*, kara ordusuna ise İspanyol asilzadelerden *Don Alvaro de Sande* komuta edecekti. Birliklerin genel komutanı ise daha önce Bağırış Hayrettin Paşaya yenilmiş olan ünlü amiral Andrea Doria'nın yeğeni Giovanni Andrea Doria olacaktı. Haçlı Donanması'nın öncelikli planı Tunus açıklarındaki yer alan ve gerek Trablusgarp gerekse Tunus'a olan mesafesi açısından stratejik bir konuma sahip Cerbe Adası'nı ele geçirmek, ardından Trablusgarp'a saldırmaktı. Ada ele geçirildiğinde Malta ve Sicilya donanmaları burada bırakılıp Osmanlı Donanması'nın Batı Akdeniz'e geçmesi engellenecek, bu sayede askeri yardım alamayacak olan Cezayir daha kolay elde edilebilecekti.

Messina'dan yola çıkan Haçlı donanması ilk önce Malta'ya uğradı. Burada kötü hava koşulları nedeniyle 2 ay mahsur kalan donanma hastalık vb. nedenlerle yaklaşık 2.000 kayıp verdi. Şubat 1560'ta Trablusgarp'a doğru harekete geçtiler ve 7 Mart 1560'ta Cerbe Adası'na asker çıkarmaya başladılar.”

Bununu öğrenen Trablusgarp Beylerbeyimiz Turgut Reis bu haberleri hemen Sultan Süleyman'a yetiştirdi.

Kaynaklarımız Sultan Süleyman'ın Kaptan-ı Derya Piyale Paşa'ya emir vererek duruma müdahale etmesini istedi.

Daha sonra Piyale Paşa hazırlıklara başlamış gerekli hazırlıklar kısa sürede tamamlanarak 86 savaş gemisiyle İstanbul'dan harekete geçilmiş. Yol alan donanmaya katılan Mora'da Midilli sancakbeyi *Kurdoğlu Muslihiddin Mustafa* ve Rodos sancakbeyi *Kurdoğlu Ahmed* dahil oldular. Muhabirlerimizden Kağıthaneli Kadir bilgilerini “7 Mayıs ‘ta Malta’ya ulaşan Piyale Paşa adaya saldırılar düzenleyip esir ve ganimet elde etti. Akabinde, Turgut Reis'in edindiği istihbarat sonucunda Haçlı Donanması'nın halen Cerbe'de olduğu ve Trablusgarp'a saldırmak için beklediği öğrenildikten sonra acilen Cerbe Adası'na doğru yelken açıldı.” şeklinde ifade etti. Donanmada bulan kaynağımız göre; Piyale Paşa komutasındaki donanmanın 11 Mayıs'ta Cerbe'ye ulaşması Haçlı birlikleri arasında sürpriz ve panik yarattı, çünkü Haçlıların beklentisi Osmanlı donanmasının ancak yaza doğru İstanbul'dan sefere çıkabileceği ve o zaman kadar Trablusgarp'ın ele geçirebileceği şeklindeydi.

14 Mayıs'ta Osmanlı donanması 86 kadirgasıyla birlikte Preveze'de uygulanan yarım ay şeklindeki savaş düzenine girmişti. Merkeze Piyale Paşa, sağ kanada Kurdoğlu Ahmed Bey ve sol kanada da Kurdoğlu Mustafa Bey komuta ediyordu. Haçlı donanması da benzer bir dizilişi uyguladı. Ama Savaş top atışları ile başladı. Türk topçusunun isabetli ve etkili atışları sonucunda Haçlı filosunda panik ve bozgun belirtileri gözlemleyen Piyale Paşa, düşmanın üzerine gidilmesini emretti. Bu manevrayı gören Juan de la Cerda, elindeki gemileri iki gruba ayırıp bir kısmı ile açık denize hareketlenirken diğer grubu kıyıya yönlendirdi. Bunun üzerine Piyale Paşa denize açılmak isteyen grubun üzerine giderken, Kurdoğlu Mustafa Bey karaya doğru yöneldi. Açık denizde haçlı donanmasına büyük bir darbe vuran Piyale Paşa, Giovanni Andrea Doria'nın filosunu yakalayıp rampa etti, fakat kaptan Doria küçük bir sandal ile ağır yaralı halde kaçmayı başardı. Bu esnada Kurdoğlu Mustafa Bey komutasındaki birlikler karaya yanaşamayan Haçlı gemilerine saldırıp Haçlı birliklerinin önemli bir kısmını etkisiz hale getirdi. Deniz savaşı Türklerin kesin zaferi ile sonuçlandı. Muhabirimiz Kağıthaneli Kadir şunları söyledi; “İspanya Kraliyetinin zaiyatı 60 gemi ve 18000 ölü olmuştur. Devletimizin ise birkaç kadirga ve 1000 civarında şehit olmuştur. Allah şehitlerimizin mekanını cennet eylesim...”